

РЕШЕНИЕ

№ 42

гр. Габрово, 16.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ГАБРОВО, СЪСТАВ II, в публично заседание на двадесет и четвърти февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Полина Пенкова

Членове: Кремена Големанова
Славена Койчева

при участието на секретаря Весела Хр. Килифарева
в присъствието на прокурора Ж. Хр. Ш.

като разглежда докладваното от Кремена Големанова Въззивно гражданско дело № 20224200500042 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на ответника по делото КПКОНПИ срещу Решение №373/26.11.2021г. по гр.д.№1296 по описа за 2021г. на Габровски районен съд.

В жалбата се твърди, че обжалваното решение е неправилно и необосновано, като моли съда да отхвърли предявения иск, а в случай, че съдът приеме иска за основателен да намали размера на присъденото обезщетение като прекомерно, ведно със законните последици. Твърди се, че извода на първоинстанционния съд, че е налице фактическия състав на чл.2 ЗОДОВ е неправилен. Съдът приел като незаконосъобразно действие на органите на комисията направеното от нея предположение, че имуществото на ответника е придобито от престъпна дейност и съответно воденото на това основание производство по чл.28 ЗОПДИПД(отм.), по което искът е отхвърлен като неоснователен. Съдът приел, че комисията е законово задължена да извърши проверка и в зависимост от резултатите от нея разполага със свобода да прецени дали да образува или не производство за отнемане. Този извод бил неправилен доколкото липсвал анализ на причините довели до отхвърляне на иска. Предявяването на иска можело да бъде незаконосъобразно само в хипотезите на злоупотреба с право, когато страната към момента на предявяване на правата си знае, че правото на иск не е възникнало или са налице абсолютни процесуални пречки и т.н. По тази причина следвало да се прецени доколко предявения иск съответства на установените материални и процесуални предпоставки и е съобразен с фактите по делото и само ако се установи, че това не е така мажело да се приеме, че това действие е незаконосъобразно. По делото било установено, че комисията е извършила справки и събрала информация относно имуществото, приходите и разходите на лицето и свързаните с него лица, като на тази база е направен извод, че са налице предпоставките за образуване на производство. След образуване на производството на лицето е дадена възможност да осъществи защита на своите права. Твърди се, че органите на комисията били действали в рамките на закона и в негово изпълнение. Непосочването в рамките на административна процедура от страна на лице на доходите и източниците им се дължи на негово бездействие и не можело да се приеме, че е налице незаконосъобразност на действията на комисията. По отношение на

вредите жалбоподателят счита, че обезвреда се дължи доколкото и ако са налице действителни вреди. Неправилно районният съд приел, че е налице презумпция за причинени вреди сам поради факта на воденото съдебно производство. Необоснован бил и извода на съда за наличие на причинна връзка между воденото от комисията производство и твърдените от ищеца вреди. От свидетелските показания се установявало, че причина за състоянието на ищеца били финансови затруднения. Наложените обезпечения - възбрана върху необитаем имот на груб строеж, автомобил, ремарке и сметка без наличност не можело да се приеме, че са довели до твърдените финансови затруднения. Воденото производство не му било попречило да започне работа, тъй като за започване на работа се изисквало свидетелство за съдимост, а не било от значение дали се вози производство от комисията. Освен това видно от финансовите отчети на Мечтания ООД, което било прехвърлено на съжителят на ищеца през периода 2012г.-2018г. дружеството имало добри финансови показатели и декларирало касови наличности и текуща печалба, което не можело да обоснова, че е налице влошено финансово състояние.

Ищецът по делото и ответник по въззивната жалба е оспорил същата като неоснователна. моли съда да потвърди обжалваното решение и да присъди направените поделото разноски.

В с.з. представителят на контролиращата страна - ОП Габрово заявява, че въззивната жалба е основателна и моли съда да отмени обжалваното решение.

Въззивният съд, като взе предвид събраните по делото доказателства и наведените от страните доводи, прие за установено следното:

Въззивната жалба е подадена в срок, от надлежна страна и срещу акт, подлежащ на обжалване. Предвид на това същата е процесуално допустима. Постановеното от първоинстанционния съд решение е валидно и допустимо.

С обжалваното решение РС Габрово е уважил до размера на 8000лв. предявения от СТ. Н. К. иск против КПКОНПИ за заплащане на неимуществени вреди, вследствие на незаконни действия на служители на комисията по приложението на ЗОПДИППД (отм.), ведно със законната лихва от 17.04.2018г. до окончателното изплащане и е отхвърлил иска за горницата над уважения размер. Жалбоподателят е осъден да заплати на ищеца сумата от 10лв.-разноски по делото. Комисията е осъдена да заплати на адв.Т.М. сумата от 730лв.-адвокатско възнаграждение на осн. чл.38 ЗАдв., а ищецът е осъден да заплати на КПКОНПИ сумата от 60лв.-юрисконсултско възнаграждение.

Решението на районния съд е обжалвано в частта, в която ответната Комисия е осъдена да заплати на ищеца сумата от 8000лв.-обезщетение за причинени на ищеца неимуществени вреди. В останалата част решението не е обжалвано и е влязло в сила.

За да постанови решението си съдът приел следното :

Съгласно чл.2а ЗОДОВ Държавата отговаря за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на органите и на длъжностните лица по ЗПКОНПИ, извършени при или по повод изпълнение на правомощията или службата им. Фактическият състав за реализиране отговорността на комисията включвал : незаконосъобразни актове и действия на органите и на длъжностните лица, изразяващи се във воденото срещу ищеца незаконно производство по отнемане на движимо и недвижимо имущество, завършило с отхвърляне на искането, настъпили неблагоприятни изменения в правната му сфера в причинно-следствена връзка с проведеното производство. С определение на ВКС, постановено на 17.04.2018 г. по гр.дело № 5003/2017 г. на ВКС не е допуснато до касационно обжалване решение на ВтАС, постановено на 18.09.2017 г. по в.гр.д. № 218/2016 г., с което е потвърдено решение по гр.д. № 192/2013 г. на ОС Габрово, с което са отхвърлени предявените с мотивирано искане вх. 4373/02/12.2013 г. по реда на чл. 28, ал. 1 ЗОПДИППД (отм.) иски от КОНПИ срещу ищеца СТ. Н. К. за отнемане на движимо и недвижимо имущество на ищеца, като неоснователни и недоказани. Следователно, налице бил първият елемент от фактическия състав на чл.2а ЗОДОВ – незаконосъобразни актове и действия на органите и на длъжностните лица по ЗОПДИППД (отм.), изразяващи се във водено срещу него незаконно производство по отнемане в полза на държавата на движимо и недвижимо имущество, придобито от престъпна дейност, завършило с отхвърляне на искането. Съдът приел за неоснователни възраженията на КПКОНПИ, че действията по образуване на производство по отнемане на имуществото на С.К., за което не е установен законен източник на средства, били съобразени със закона. Обстоятелството, че Комисията е длъжна да образува

производство за установяване на имущество, придобито от престъпна дейност при наличието на предпоставките по ЗОПДИППД (отм.), не може да я освободи от отговорност. Според разпоредбата чл.12 ЗОПДИППД (отм.) Комисията има задължението да извърши проверка за установяване на имущество, което е придобито от престъпна дейност на лица, за които е установено, че са придобили имущество със значителна стойност, за което може да се направи основателно предположение, че е придобито от престъпна дейност, и срещу тях е започнало наказателно преследване за някое от изчерпателно изброените в чл.3 от Закона престъпления. В зависимост от резултатите от проверката, Комисията разполага със свобода на преценка дали да извърши последващи предвидени в закона действия, в т.ч. дали да образува производство за установяване на имущество, придобито от престъпна дейност; дали да внесе в съда мотивирано искане за налагане на обезпечителни мерки; дали да внесе в съда мотивирано искане за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност и пр. Комисията носела отговорност за всички свои действия, като същата не може да бъде освободена, поради това, че лицето можело да представи доказателства. Предявяването на иск по чл.28 от ЗОДПИППД (отм.) от Комисията е действие при или по повод на изпълнение на правомощията ѝ. Отхвърлянето на същия като неоснователен с влязло в сила съдебно решение, означава, че със сила на пресъдено нещо е установено, че лицето, което е осъдено за престъпление, посочено в закона, няма придобито имущество, в резултат на осъществената престъпна дейност, за която е осъдено. Направеното от Комисията предположение в обратния смисъл, което е послужило като основание за започване и водене на производството по чл.28 от ЗОДПИППД (отм.) се явява неоснователно и като такова е незаконосъобразно действие по смисъла на чл.2а ЗОДОВ. Поради изложеното съдът приел, че всички причинени на посоченото лице вреди, които са в резултат на воденото производство - подлежат на обезщетение. Комисията има задължение да спазва точно закона. Ищецът твърди, че воденото срещу него производство по отнемане в полза на държавата на движимо и недвижимо имущество, придобито от престъпна дейност, се отразило негативно върху психическото му състояние. С оглед характера на вредите, съдът приел, че неблагоприятни изменения от посоченото естество настъпват неизбежно в правната сфера на всяко физическо лице от образуваните пред съда по искания на Комисията обезпечително производство и производство по отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност, поради което дори да не са представени доказателства за претендираните неимуществени вреди, обезщетение за тях следва да се определи на основание чл.162 ГПК. Негативните последици върху личността и психиката на лице по отношение на което се води производство по ЗОПДИППД (отм.) се подразбирали от естеството на упражнената спрямо ищеца репресия. В случая за период повече 4 години ищецът имал неблагоприятни психични изживявания, съставляващи неимуществени вреди, подлежащи на репарирание от държавата. Справедливостта по см. на чл.52 ЗЗД не е абстрактно понятие, а се извежда от преценката на конкретните обстоятелства, които носят обективни характеристики-характер и степен на увреждане, начин и обстоятелства, при които е получено, последици, продължителност и степен на интензитет, възраст на увреждения, обществено и социално положение. Всеки случай е индивидуален и относимите към всеки случай обстоятелства са специфични, поради което съдът дължи конкретна преценка. За обезщетяване на вреди по чл.2а ЗОДОВ следва да се съобразят освен релевантните за всяко увреждане обстоятелства: предмет, продължителност и интензитет на проведеното производство, разгласяване на данни в медиите от същото, конкретен начин на засягане на честта и доброто име на проверяваното лице в обществото, съобразно неговата възраст, обществено и социално положение, отражение на производството върху здравето /физическо и психическо/ на лицето, засягане на взаимоотношенията в семейството, последици за професионалната реализация, още и всички специфични обстоятелства, произтичащи от характера и особеностите на производство по ЗОПДИППД (отм.). В тази връзка, следва да се отчита, че за разлика от наказателното производство, където действа презумцията за невинност и цялата доказателствена тежест се носи от прокуратурата, в производството по ЗОПДИППД (отм.) - проверяваното лице следва да установява всички твърдени от него обстоятелства, от които черпи права. Освен това производството по ЗОПДИППД (отм.) засяга с по-голям интензитет и в по-голям обем правото на труд и правото на частна собственост, които пряко засягат свободата на личността. Доколкото започва с налагане на обезпечителни мерки - възбрани и запори върху цялото имущество на проверяваното лице, по време на висящността му, проверяваното лице за продължителен период от време е в невъзможност да се ползва от притежаваните средства, да води спокоен начин на живот и да обезпечава своите и на близките си нужди. С оглед установените по делото претърпени от ищеца вреди, които са

пряка и непосредствена последица от процесните незаконосъобразни действия на служители на комисията, съобразявайки продължителността на преживените негативни емоции от ищеца и степента на засягане на психиката му, ограничаване на социалните му контакти, влошаване отношенията с фактическия му съжител, както и липсата на данни за трайни увреждания и за промени в начина му на живот, първоинстанционният съд приел, че обезщетение в размер на 8000лв. е справедливо.

Настоящият състав на въззивния съд възприема изцяло установената от първоинстанционния съд фактическа обстановка.

Въззивният съд намира за неоснователно възражението на жалбоподателя, че неправилно първоинстанционният съд приел, че подаденот оот комисията искане по ЗОПДИППД, че имуществото на ответника е придобито от престъпна дейност и съответно воденото на това основание производство по чл.28 ЗОПДИППД(отм.), по което искът е отхвърлен като неоснователен съставлява незаконосъобразно действие на органите на комисията направеното от нея предположение.

Съгласно установената съдебна практика действията по образуване на производство по отнемане на имущество предприети от КПКОНПИ са действия на нейните служители при и по повод изпълнение на правомощията на комисията. Отхвърлянето на предявения иск по чл.28 ЗОПДИППД с влязло в сила решение е неоснователно и като такова е незаконосъобразно по смисъла на чл.2 А от ЗОДОВ. В този смисъл на обезщетение подлежат всички вреди причинени на лицето, срещу което е образувано производството по отнемане на имущество. При определяне размера на дължимото обезщетение приложение намира приетото в т.11 на ТР №3/22.04.2005г. по т.д.№2/2004г. на ОСГК, като се вземат се предвид всички релевантни обстоятелства, преценени с оглед общия критерий за справедливост по чл.52 ЗЗД. При определяне размера на обезщетението следва да се съобразят освен релевантните за всяко увреждане обстоятелства: предмет, продължителност и интензитет на проведеното производство, разгласяване на данни в медиите от същото и т.н., и всички специфични обстоятелства, произтичащи от характера и особеностите на производството по ЗОПДИППД/отм./. В тази връзка, следва да се отчита, че за разлика от наказателното производство, където действа презумцията за невинност и цялата доказателствена тежест се носи от прокуратурата, в производството по ЗОПДИППД/отм./ - проверяваното лице следва да установява всички твърдени от него обстоятелства, от които черпи права –законен източник за придобиване на имуществото, стойност на имуществото, направени разходи, наличие на сключени договори за заем, за дарение на парични средства и др. В този см. са Решение №94/23.07.2021г. по гр.д.№4316/2019г. на Шг.о., Решение №166/18.10.2016г. по гр.д.№1642/2016г. на Шг.о.

Както правилно твърди жалбоподателят обезвреда се дължи доколкото и ако са налице действителни вреди. От показанията на разпитаните по делото свидетели се установява, че ищецът действително е претърпял неимуществени вреди в следствие на предприетите от Комисията действия по предявяване на иск за отнемане на имуществото му. Съдът намира и че е доказано наличието на причинно следствена връзка между воденото от комисията производство и твърдените от ищеца вреди.

От показанията на свидетелите К.а и М. се установява, че след започване на производството по отнемане на имуществото на ищеца от страна на Комисията същият изпаднал във финансови затруднения, което се отразило на начина му на живот, на психиката му и на отношенията в семейството му. Ищецът станал сприхав и започнал често да се кара със съпругата си. скандалите били основно за пари, като се стигнало до раздяла между него и съжителката му, която заедно с децата го напуснала и заживяла първоначално в друго населено място, а в последствие се установила в чужбина. И двамата свидетели установяват, че К. изпитвал притеснение, че ще загуби имуществото си и им заявил, че е притеснен финансово, тъй като не можел да го ползва. Двамата установяват и че ищецът всяко лято работел на морето като аниматор.

Производството по искането за отнемане на имуществото на ищеца е продължило около три години и половина години (02.12.2013г.-17.04.2017г.). Безспорно същото е създадо икономически и психически притеснения у К., който станал сприхав, бил притеснен за бъдещето си и това на семейството си, като дори се е стигнало до разрыв в отношенията му с партньорката му. От събраните доказателства обаче не се установява, тези психически притеснения да са били изключителни и да са се отразили трайно на психиката му.

Съдът намира обаче, че интензитета на засягане на икономическата сфера на ищеца не

е бил с такъв интензитет, какъвто е приел първоинстанционния съд. С Определение от 31.10.2013г. по ч.гр.д №5/2013г. е допуснато обезпечение на бъдещ иск, с правно основание чл.28 ЗОПДИППД (отм.) в полза на КПКОМПИ против ищеца, чрез налагане на възбрана върху недвижим имот, запор на 3бр. МПС, запор на притежавани от К. дружествени дялове в 6 търговски дружества, запор на банкова сметка и запор на вземания на К. от три лица. С Определение №147/19.02.2014г. по гр.д.№192/2013г. на ОС Габрово по искане на Комисията са отменени запора върху едно МПС и запорите върху притежавани от ищеца дружествени дялове в четири дружества, т.е. ограничението върху тази вещ и дружествените дялове е била за изключително кратък период от три месеца и половина. С освобождаването на тези имущества ищецът по настоящото дело е имал възможност да реализира правата си на собственик в пълен обем, в т.ч. и при нужда да ги отчужди, за да набави средства. Останалите наложени обезпечителни мерки са отменени с постановяване на Решение №40/29.02.2016г. по гр.д.№192/2013г. на ОС Габрово.

Следва да се отбележи и че въпреки, че част от наложените обезпечителни мерки са действали до постановяване на решението на съда, с което искането на КПКОМПИ е отхвърлено, то ищецът не е бил лишен от възможността да ползва имуществото си (с изключение на запорираната банкова сметка и вземанията от три лица), в т.ч. и да го отдава под наем, а само от възможността да го отчуждава. Освен това ищецът е имал възможност да полага труд и да получава възнаграждение за това.

Поради изложеното по-горе въззивният съд намира, че присъденото от първоинстанционния съд обезщетение за претърпени неимуществени вреди е завишено и в този смисъл възразението на жалбоподателя за прекомерност на присъденото обезщетение е основателно.

Въззивният съд приема, че за претърпените неимуществени вреди от създадените неудобства във връзка с неоснователно повдигнатото му обвинение на ищецът се дължи обезщетение в размер на 4000лв., поради което предявеният иск за неимуществени вреди е основателен и доказан до този размер, като първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено до този размер, а за горницата над него до размера на 8000лв. следва да бъде отменено.

Съобразно уважената част от предявеният иск за неимуществени вреди дължимото адвокатско възнаграждение, което следва да се присъди на адв.М. на осн. чл.38 ЗАДВ е в размер на 332лв. за първоинстанционното производство и 332лв. за въззивното производство, поради което решението на РС Габрово за присъденото адвокатско възнаграждение следва да бъде потвърдено до размера на 332лв., а за горницата отменено.

По изложените съображения, въззивният съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение №373/26.11.2021г. по гр.д.№1296 по описа за 2021г. на Габровски районен съд в ЧАСТТА, с която Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, с адрес: гр.София, пл.Света Неделя №6 е осъдена да заплати на СТ. Н. К., ЕГН *****, със съдебен адрес: гр.Габрово, ул.***** №8, адв.М., по иск с правна квалификация чл.2а ЗОДОВ, обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди в резултат на незаконни действия на нейни служители по приложението на ЗОПДИППД за горницата над 4000лв., заедно със законната лихва върху тази сума от 17.04.2018г. до окончателното ѝ погасяване и в ЧАСТТА, в която Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество е осъдена да заплати на адв.Т.М. от АК Габрово адвокатско възнаграждение за горницата над 332лв.,

ВМЕСТО което постанови:

ОТХВЪРЛЯ предявения от СТ. Н. К., ЕГН *****, със съдебен адрес: гр.Габрово, ул.***** №8 против Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, с адрес: гр.София, пл.Света Неделя №6 иск за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в резултат на незаконни действия на нейни служители по приложението на ЗОПДИППД за сумата над 4000лв. (четирихиляди лева) до размера на 8000лв.(осемхиляди лева), като неоснователен и недоказан.

ПОТВЪРЖДАВА Решение №373/26.11.2021г. по гр.д.№1296 по описа за 2021г. на Габровски районен съд в останалата му обжалвана част.

ОСЪЖДА Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, с адрес: гр.София, пл.Света Неделя №6 да заплати на адв.Т.М. от АК Габрово адвокатско възнаграждение за въззивната инстанция в размер на 332лв.(триста тридесет и два лева)

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от съобщението, на осн. чл.280, ал.3 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____